

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 90 lir

Leto XXVIII. Št. 101 (8194)

TRST, petek, 28. aprila 1972

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zekriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Gocvi pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni »Slovenija« v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

PO PORAZU NA BOJIŠČIH ZDA IŠČEJO DIPLOMATSKEGA ZAVETJA

Ameriško izsiljevanje na pariški konferenci Nixonov govor je razočaral svetovno javnost

Ameriški predsednik je napovedal umik 20 tisoč mož iz Vietnam
do 1. julija - Bombardiranje Severnega Vietnam se bo nadaljevalo
Obkoljeni mesti Kuang Tri in Kontum - Danes odločilna bitka?

WASHINGTON, 27. — Tolikani napovedani Nixonov govor po televiziji je razočaral ameriško in svetovno javnost. Kdor si je pričakoval senzacionalnih napovedi in sklepov se je moral zadovoljiti z dokaj »optimistično« analizo položaja v Južnem Vietnamu, kjer naj bi najemniki zmagovali s pomočjo ameriškega letalstva, čeprav bo bitka trajala še več tednov, poleg tega pa je Nixon samo napovedal umik nadaljnjih 20 tisoč vojakov iz Vietnam do 1. julija. Tedaj naj bi v tej indoklajski državi ostalo 49 tisoč Američanov.

Resnici na ljubo ni to nič novega, napovedi, ki se prepušča utvar, da bo z nenehnim bombardiranjem »mečala« Vietnamce in jim vili brezupno pogajanja in kompromisne rešitve na pariški konferenci. Na to se je namreč skliceval, ko je dejal, da so ZDA pripravljene poiskati »politično rešitev« problema »preko vseh možnih kanalov«. To naj bi odpiralo nove perspektive v tujih pogajanjih s severovietnamskim pogajalcem Le Duc Thojem, ki bo prihodnje dni prisel v francosko prestolnico.

Nixon seveda vztraja z obtožbami,

škega načelnika.

Z vietnamskih bojišč so poročila vzhajala skopa. Agencije poročajo, da so enote FNO obsele »raznoobno črto« sajonskih najemnikov pri Vo Dinhu, prešli naravno reko Daik Psi in obkolile Kontum. Sem skušajo ameriški helikopteri prepeljati vse razpoložljive sile. V glavnem lovijo po poljih dezertirje iz sajonske vojske, ki se marsikdaj pomešajo med civilne begunce, so brez orožja in v spodnji obleki, ker so slekli uniforme. Ameriške helikoptere pri tem lovijo beguncev moti partizansko topništvo, ki vztraja nabija na njihove položaje.

Predhodnice partizanov, ki se zbirajo deset kilometrov od Kontuma, mesta srednje velikosti. Topništvo nabija na vojaška oporišča v samem mestu, v glavnem na na letališču, na katerem se kar tre ameriških svetovalcev in funkcionarjev. Ne-

kajkrat so morali poseči tudi politiki, sicer bi naval na zadnja letališča, ki odvažajo »važne begunce« Sajgon, lahko povzročijo še novo tragedijo.

O izredno ostrih spopadih poročajo s severne fronte, kjer je doslej vladalo dokajšnje zatišje. Tankovske enote FNO se borijo en kilometer od Kuanga Trija, medtem ko topništvo obstreljuje mesto preko reke. Sajgonška poveljstva pričakujejo, tako za Kuang Tri, kakor predvsem za Kontum, odločilno bitko. Po navedenju ameriških »svetovalcev« v sajonskem glavnem štabu naj bi partizanske enote napadle še danes ali najkasneje jutri.

Ameriško letalstvo histerično napada področja pri Kontumu, kjer so osvobodili doslej že 300 kvadratnih kilometrov pokrajinskega ozemlja. Kuang Trija niso napadli, ker je tam megla.

ZA DVA GLASOVA SO SOCIALDEMOKRATI IN LIBERALCI OSTALI NA OBLASTI

Zahodnonemški parlament zavrnil demokristjansko nezaupnico Brandtovi vladi in njegovi politiki

Zavrnen je bil s tem napad na politiko pomirjevanja do Vzhoda - Delavci odločno podprli Brandta

BONN, 27. — Zahodnonemški parlament je danes zavrnil nezaupnico Brandtovi vladi, ki so jo predložili demokristjani. Po ustavi bi morala nezaupnica dobiti jih je dobila 247. Dva glasova večine sta socialdemokratsko - liberalni vladi omogočila, da je ostala na oblasti. Kako se bo glasovanje končalo je bilo težko vedeti do

Pred tretjim glasovanjem so bili demokristjani še vedno pripravljeni, da so zmogli in da bo njih lider Barzel še danes dejansko postal novi zahodnonemški kancler. Demokristjani so računali na pričakovali, da bodo najmanj štirje liberalni poslanci glasovali za nezaupnico. V resnici pa sta glasovala samo dva, kar sta tudi odkrito priznala po zavrtni nezaupnice. Eden od njih je takoj po priznanju podal ostavko in ga bo zamenjal novi poslanec liberalne stranke zvest Scheelovi in Brandtovi politiki.

Z zavrnitvijo nezaupnice je zahodnonemški parlament zavrnil tudi nevarno demokristjansko revanšistično politiko in njena stremelja po »vzhodnih ozemljih«, ki doživljajo vedno večjo podporo v najbližji reakcionarni in tudi neonacistični zahodnonemskih krogih. Ni slučaj, da je neonacistična stranka od nedeljskih volitev za deželni parlament v Württembergu neonaacistična stranka pozvala svoje pristaje, naj glasujejo za krščansko demokracijo, s čimer ji je uspelo obdržati večino v deželnem parlamentu.

Resolucija o nezaupnici Brandtovi vladi je predstavljala vrhunec frontalne demokristjanske opozicije vladi politiki. Demokristjani napadajo predvsem socialdemokratsko liberalno politiko do vzhoda, pomiritev s Sovjetsko zvezo in Poljsko ter obtožujejo vlado, da je kriva za povišanje cen, da ne vodi dovolj učinkovito boj proti zločinu, da je postavila osnovo za socialistični družbeni red v državi.

Positiven izid glasovanja v parlamentu za Brandtovo vlado je takoj močno odjeknil med zahodnonemskim prebivalstvom. Sejo parlamenta z razpravo o demokristjanski resoluciji o nezaupnici in o glasovanju sta neposredno oddajala radio in televizija. Milijoni zahodnih Nemcev so z velikim zadovoljstvom sprejeli zmago Brandta. V prejšnjih dneh je ob napovedi, da bodo demokristjani predložili nezaupnico vladi, prišlo v državi do velikih delavskih in ljudskih demonstracij proti demokristjanski reakcionarni politiki. Hkrati so delavci izrazili podporo Brandtu in njegovi politiki do Vzhoda.

Tudi danes se je pred parlamentom zbrala velika množica ljudi, ki je z mirno manifestacijo izrazila zadovoljstvo za zmago Brandtove vlade.

Izredno zanimanje prebivalstva za današnje glasovanje v parlamentu se je pokazalo tudi na ulicah velikih zahodnonemskih mest, kjer je bilo med dešjo parlamenta zelo malo prometa, pred trgovinami s televizorji pa so stale dolge vrste ljudi. Policijske sile so ob tej priložnosti sprejele stroge varnostne ukrepe zlasti okrog parlamenta, ki so ga zavarovali močni policijski in vojaški oddelki. Po vsem Bonnu pa so bile razmešene posebne policijske skupine, da bi lahko takoj nastopile proti morebitnim neredom. Vse pa se je končalo zelo mirno.

Resolucija o nezaupnici je obraložila bivši kancler Kiesinger, ki je dejal, da je njegova stranka predložila nezaupnico, ker vlada ni opravila svoje naloge. Po njegovem mnenju sporazuma z Moskvo in Varšavo postavlja v nevarnost združitev nemškega naroda in torej ne jamči miru in nista v korist Nemcem. Nato je obtožil vlado, da vodi zgrešeno gospodarsko politiko, ki ogroža gospodarske in socialne temelje države. Bivši zahodnonemški kancler je dejal, da demokristjani ne morejo biti v Nemčiji razvil socialistične Evrope.

Voditelj socialdemokratske parlamentarne skupine Wehner pa je v odgovoru na demokristjanske obtožbe izjavil, da sta sporazuma z Moskvo in Varšavo prispevala, ki ga je Zvezna republika Nemčija dala za premostitev spopada med dvema blokoma in za mirno sodelovanje. Poudaril je, da samo v miru se lahko ščitijo nemške koristi: »Načelo nedotakljivosti meja je osnovni pogoj za vzpostavitev mirnih odnosov sodelovanja«.

Ko bi se moralo začeti glasovanje pa je neprimerno vprašal za besedo voditelj liberalne stranke in zunanji minister Walter Scheel. V svojem posegu je ostro napadel demokristjane in jih obtožil, da se hočejo s korupcijo polastiti oblasti in da bi bil to prvi in zlastni primer, da bi neka politična stranka v povojnih letih prišla s silo na oblast.

Pred glasovanjem je spregovoril tudi kancler Brandt, ki je zelo odločno in učinkovito brnil svojo politiko odprtja proti Vzhodu. Med drugim je pripomnil, da sta dva poblašča ministra Zahodne in Vzhodne Nemčije Bahr in Kohl prav včeraj napravila na pogovorišču ključni korak naprej za normalizacijo odnosov med obema nemškima državama. Brandt je poudaril, da je že gotovo, da bodo za najkrajšem času po večkrat letno svobodno potovali v Vzhodno Nemčijo. Ista možnost se odpira predvsem Vzhodno Nemčije.

Zelo velik odmev je imelo glasovanje v zahodnonemškem parlamentu tudi v tujini. Sovjetska časopisna agencija TASS je takoj po glasovanju objavila kratko vest, da je bila premostena nevarnost za »vzhodno politiko« in da je Brandtova vlada preživela demokristjanski

napad. Značilno pa je, kar se redkokoli dogaja v Sovjetski zvezi, da so že nocoj moskovska Izvestija objavila obširen komentar o zavrnitvi nezaupnice Brandtovi vladi.

Izvestija piše, da je bil »pušč« proti Brandtu organiziran s podporo denarja za podkupovanje nekaterih poslancev. Izvestija opozarja, da nevarnost za Brandta se ni mirom in da bo opozicija v prihodnjih tednih ponovno skušala strmoglaviti vlado.

Po drugi strani pa, ugotavljajo Izvestija, današnja zmaga Brandtove vlade. Britanski vladi krogi so bili zelo zaskrbljeni za morebitni poraz. Predsednik britanske vlade Heath je danes v poslanski zbornici potrdil podporo svoje vlade politik do Vzhoda, da zahodnonemski kancler Brandta.

Nocoj sta se Brandt in Barzel srečala in pogovarjala o možnosti sporazuma glede skorajšnjega glasovanja v parlamentu o potrditvi pogodbe z Moskvo in Varšavo. Zdi se, da je Barzel na sestanku potrdil vprašanje predčasnih volitev, kar je Brandt pozno zvečer po te-

leviziji izjavil, da sedaj ni najbolj primeren čas za razpustitev parlamenta in sklicanje predčasnih volitev.

Muskie sporočil umik iz predvolilne kampanje v ZDA

WASHINGTON, 27. — Senator Edmund Muskie, za katerega so se pred štiri dni pred volitvami v področje denarja za podkupovanje nekaterih poslancev. Izvestija opozarja, da nevarnost za Brandta se ni mirom in da bo opozicija v prihodnjih tednih ponovno skušala strmoglaviti vlado.

»Odstopam, ker nimam druge izbire, na dan današnji dan«, je dejal Muskie in sedaj prepustil besedo glavnim kandidatom demokristjanske stranke: McGovernu, ki zastopa leve struje, pacifiste, delavce in črnsko manjšino. Hubertu Humphreyu, di ima za svoj industrijske in trgovalne rasiste Wallaceja, ki ga podpirajo farmarji in zagrnjena desnica v demokristjanski stranki.

ZIS preučuje stanje gospodarstva SFRJ

Positivni rezultati na področju zunanjetrgovinske izmenjave

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 27. — Zvezni izvršni svet je na današnji seji pod predsedstvom Džemala Bijedića sprejel tri zakonske predloge, ki urejajo zunanjetrgovinsko in devizni sistem, in proučil gospodarska gibanja v prvem četrtletju letošnjega leta. Zakonske osnutke, za katere so se že izrekle republike in pokrajine, bo zvezni izvršni svet poslal zvezni skupščini ki jih bo morala odobriti.

Pravi tako bo ZIS posredoval skupščini svoje ocene o gospodarskih gibanjih. Iz dokumentacije, ki so jo o tem vprašanju pripravili pristojni organi, izhaja da so v prvih štirih mesecih zabeležili posebno ugodne rezultate na področju zunanjetrgovinske izmenjave in plačilne bilance, kar je privedlo do povečanja deviznih rezerv. Pozitivni rezultati se kažejo tudi na področju likvidnosti in industrijske proizvodnje, ki se stalno veča. Pač pa se javljajo določeni problemi glede potrošnje, tako investicijske kot splošne in osebne. Glede osebne potrošnje so zabeležili znatno povečanje osebnih dohodkov, da romunski predsednik Ceausescu po svojih obiskih v Egiptu in drugih arabskih državah zelo dobro pozna interese in mnenja arabskih držav, ki jih Romunija podpira. Zaradi tega bo po mnenju Tepavca obisk izraelskega predsednika Beginja v Romuniji koristen.

potrošnja povečala počasneje od družbenega produkta.

B. B.

Zanimanje v Jugoslaviji za obisk Golde Meir v Romuniji

BEOGRAD, 27. — Zastopnik jugoslovanskega zunanje ministrstva Milan Zupan je na današnji običajni četrtkovni tiskovni konferenci med drugim dejal, da je zvezno tajništvo za zunanje zadeve s pozornostjo in z zanimanjem sprejelo vest o obisku predsednice izraelske vlade Golde Meir v Bukarešti. Zupan se je skliceval na izjavo, ki jo je takoj po objavi te vesti dal zvezni tajnik Mirko Tepavac na tiskovni konferenci v Kalru pred zaključkom obiska v Egiptu. Tepavac je ob tej priložnosti med drugim poudaril, da romunski predsednik Ceausescu po svojih obiskih v Egiptu in drugih arabskih državah zelo dobro pozna interese in mnenja arabskih držav, ki jih Romunija podpira. Zaradi tega bo po mnenju Tepavca obisk izraelskega predsednika Beginja v Romuniji koristen.

Na vprašanje nekoga časnikarja je Zupan dejal, da zvezno tajništvo pozdravlja ponovno odprtje pariskih pogovorov o Vietnamu v upanju, da bodo privedli do pravične politične rešitve in vzpostavitev miru v Indokini.

Spominske svečanosti na Sardiniji ob 35. obletnici Gramscijeve smrti

CAGLIARI, 27. — V številnih krajih Sardinije so danes priredili spominske svečanosti ob 35. obletnici smrti Antonia Gramscija, ki sta se jih udeležila tudi Gramscijeva sinova Giuliano in Delio. V občinski palači v Alessu, kjer se je Gramsci rodil, je bila svečanost, na kateri je zunan govornik o liku komunističnega voditelja in revolucionarja. Udeleženci prosilave so nato priredili sprejeto do Gramscijeve rojstne hiše, kjer so položili vence.

Podobna svečanost je bila tudi v Giliarzi, kjer je Gramsci preživel večji del svojega življenja. Na sedežu deželnega sveta v Cagliariu pa je Gramscija komemoriral predsednik deželne sveta Contu; njegovim besedam so se pridružili predstavniki vseh strank, razen seveda fašistov in monarhistov.

Danes seja vlade

RIM, 27. — Ministrski svet se bo sestel jutri, 28. aprila. Na dnevnem redu bodo nekateri ukrepi redne uprave.

RIM, 27. — Ministrski predsednik Andreotti bo jutri sprejel v palači Chigi predstavnike CGIL, CISL in UIL, s katerimi bo obravnaval vprašanje pokojnin.

Umrl Nkrumah

CONAKRY, 27. — Ob 8.45 jutraj je po težki in dolgi bolezni umrl v izgnanstvu bivši predsednik Gane Kwame Nkrumah. Vest je sporočil po radiu predsednik Gvineje, ki mu je dala zadoščilo po filomariškem državnem uradu v domovini, Seku Ture. Ljudstvo je pozval k tridnevni žalovanju.

Nkrumah je pripeljal svojo domovino, Gano, k osvoboditvi izpod angleške kolonialistične oblasti, leta 1967, odstavil pa so ga leta 1966. Tedaj se je zatekel v sosednjo Gvinejo, k prijatelju Seku Tureju, ki ga je imenovala za »predsednika Gvineje«.

Nkrumahu je bilo 63 let in je baje bolehal za rakom.

DANES

Večina poslancev zahodnonemškega parlamenta je včeraj zavrnila nezaupnico Brandtovi vladi, ki jo je predložila demokristjanska opozicija. Vlada sta rešila samo dva glasova, kar pa je zadostovalo, da demokristjani Barzel ni že sinoči zamenjal Brandta. Razprava v parlamentu pred glasovanjem o nezaupnici je bila kratka, toda zelo ostro. Socialdemokrati so poudarili važnost svoje politike do Vzhoda za evropski mir, liberalci pa so napadli demokristjane, da hočejo s korupcijo in nasilno priti na oblast. Z nezaupnico vladi in morebitnim prevzemom oblasti, so demokristjani skušali spraviti z dnevnega reda v parlamentu glasovanje o potrditvi pogodbe s Sovjetsko zvezo in Poljsko, ne da bi jim bilo treba glasovati proti obema pogodbama. Nakana jim ni uspela in glasovanje o pogodbah bo na vrsti 4. in 5. maja.

Toliko pričakovani Nixonov govor je razočaral svetovno javnost in izrazil ostre kritike v samih ZDA. Ameriški predsednik je namreč sporočil, da ne bo prekinil bombardiranja DR Vietnam in da bo umaknil do 1. julija nadaljnjih 20 tisoč mož. Na pariških pogajanjih pa je ameriški predstavnik Porter poskušal izsiljevati ostale delegacije z zahtevno, naj bi do 4. maja razpravljali o »umiku severovietnamskih čast« iz Južnega Vietnam. Res pa je, da se prava pogajanja navadno odvijajo za kulisami in tudi v Parizu vlada precejšnje pričakovanje za prihod severovietnamskega diplomata Le Duc Thoja, ki je svoj čas že bil Kissingerjev sobesednik.

Z bojišč poročajo, da so čete FNO prele sovražnikove obrambe črte pri Kontumu, ki je sedaj obkrožen. Zaključni napad pričakujejo v kratkem, medtem ko mesto zapuščajo ameriški in sajonski funkcionarji. Ostri boji potekajo tudi v predmestjih Kuang Trija, na severni fronti.

Iz Amerike poročajo tudi, da je senator Muskie zapustil predvolilni boj v demokristjanski stranki. Za Belto hišo se sedaj potegujejo za častnik McGovern, centrist Humphrey in rasist Wallace.

Revija »Panorama« je objavila v zadnji številki dokumente o pripravi fašistov, da bi se v primeru znatnega porasta glasov na volitvah 7. maja polastili oblasti. Načrt je predvideval sproženje vala neredov z napadi na sedeže strank in na politične in sindikalne predstavnike. Ukaz za začetek moral dati misovski poslanec Caradonna. Misovski seveda zanikajo pisanje revije ter skušajo dokazovati, da so »stranka redas«.

Vrnitev z Lune

HOUSTON, 27. — Danes ob 20.45 je vesoljska ladja »Casper« odpravila »apollo 16« srečno pristala na Tihem oceanu, kakih 2.250 km od Havajskih otokov. Pristanek vesoljske kabine je potekal po že ustaljenih metodah pristajanja. Tako po pristanku so prišli v bližino vesoljske ladje potapljači, ki so pridržali najojnejši obroč. Pripomniti je treba, da se je vesoljska kabina pri pristajanju močno nagnila ter skoraj prekucnila. Končanost je po že pred reševanjem postavili v pravilno lego.

S srečnim zaključkom odprave »apolla 16« se je članstvo vesoljske agencije veselo obogatilo z nadaljnji izsledki o sestavi Lune in površini. S področja planote Descartesa so ameriški kozmonavti prinesli še bovin 111 kg kamenin, posneli številne slike ter opravili več znanstvenih poskusov.

Odprava »apolla 16« je predzadnja v vrsti programa »Apollo«. Predvidevajo, da bodo opravili zadnji polet na Luno v okviru tega programa v decembru letošnjega leta. Po tem se bodo Američani posvečili izključno programu »Skylab«, ki predvideva postavitve krožnih vesoljskih postaj v bližini Zemlje.

Poročilo berite na VI. strani.

Še dan so ofenzivo v Vietnamu sprožili severovietnamske divize, vendar svojih trditvej ni oprl na trdne dokaze.

Pred Nixonom je imel tiskovno konferenco Kissinger, ki je dejal, da je v Moskvi odkril nove indicije, da bodo pogajanja obrodila pozitivne rezultate. Kakšne naj bi bile te indicije Kissinger ni povedal.

Reakcije svetovne javnosti na tako napeto pričakovani govor so bile umerno kritične. V Sovjetski zvezi je TASS ugotovila, da se »ZDA ne odrekajo agresiji in tudi ne mislijo na skrajšanje svoje dejavnosti v Indokini«.

»ZDA res krčijo svoje vojaške sile v Vietnamu, obenem pa se čedalje intenzivneje poslužujejo svoje letalske in pomorske moči v vojni proti vietnamskemu ljudstvu«, nadaljuje komentar uradne sovjetske agencije.

Nixon je očitno priznal, čeprav nehoti, da je vojska lutkovne vlade v Sajgonu tako trla, da bi ne zadržala enega samega dne brez ameriške pomoči iz zraka, v boju proti zvesti indoklajski ljudstvu, ki jo ZDA zamašajo s prikazanimi »člani ameriškega ljudstva« in ki so se severovietnamsko invazijo. Zato tuje čete na indoklajskih tleh, ugotavlja sovjetsko časopisje, so ameriške.

Skranje negativno je tudi stališče pacifistične organizacije, kot »način«, ki so ga zavzele ameriške rodne koalicije za mirovno akcijo-zadnjih dni. V svojem sporočilu upravičeno opozarjajo, da je Nixon, ki ga skušal prevarati: objavili so tudi podatke, po katerih izhaja, da je Vietnam dejansko zavrl umik iz vsakega mesec 23 tisoč mož, tokrat pa bo šla mesečno le ena polovica. Nixon bi lahko napovedal umik vseh ameriških čet do 1. avgusta, tem bi dosegel prekinitev ofenzive DR Vietnamu, tako pa je dosegel ravno nasprotno, kajti Vietnamci se bodo še naprej borili, umik a-meriških mož iz kopnih bojišč pa bodo nadomestili tisoče in tisoče marširajo v vojni lahkih, ki križajo karstično se je o Nixonovem govoru izrekla časovna revolucija v Južnem Vietnamu.

Revija »Panorama« je prišla do teh eksplozivnih dokumentov na nekoliko čuden način, saj jih je prejela po pošti, opremljena z anonimnim pismom. Vse kaže pa, da so zložniki in uredniki revije, ki na splošno velja za dokaj resno, prevrtili verodostojnost dokumentov, sicer bi jih prav gotovo ne objavili. Sicer pa je poslanec Caradonna napovedal, da bo revijo tožil zaradi obrekovanja.

Dolgoročni perspektivi. To je proces, ki mora stati iz mas in skozi družbene boje ter dobiti nato potrditve v parlamentu.

Glede izvenparlamentarnih skupin je Basso dejal, da so imele na začetku pozitivno funkcijo s pobudo za razbitje sedanjega političnega sistema, da pa so zakrivilo zelo hude napake, predvsem ko so šle v frontalni spopad s KPI.

Danes beležimo tudi govore številnih predstavnikov demokristjanske leve, ki so se tokrat razmeroma jasno izrekli proti možnosti vladne koalicije z liberalci. Medtem ko je moreteje Rossi v Foggii pozival k omiljenju polemike s socialisti, je basist Granelli v Milanu jasno dejal, da je sodelovanje z liberalci kaj malo verjetno.

Vodstvo KPI, ki se je včeraj sestalo, je objavilo danes dokument, v katerem ugotavlja, da so demokristjanski voditelji v zadnji fazi predvolilnega boja še zaostriili svoje desničarsko linijo, odmaknjenost od dejanskih problemov delavcev in države ter svoje konservativne težnje. Socialdemokrati in republikanci so medtem v povsem podrejenem položaju, kar dokazuje, da je nemogoče obnoviti formulo levice centra, pa čeprav v obnove-nju izdaji bolj naprednih ravnotežij.

Senator Basso o demokrističnem preokretu

Dokument vodstva KPI

RIM, 27. — Kljub temu, da manjka samo še dober teden do volitev, poteka volilna kampanja v dokaj zmernem tonu. Na sedežu tujega tiska v Rimu, kjer so se v zadnjih dneh vrstili najvidnejši politični predstavniki, je bil danes na vrsti senator Lelio Basso, ki na teh volitvah nastopa na skupni listi KPI-PSIUP - neodvisna levica. Basso je orisal svoje poglede na sedanji politični položaj in na povolilne perspektive, nato pa odgovarjal na vprašanja časnikarjev. Med drugim je poudaril potrebo po demokrističnem preokretu, do katerega pa bo jela po pošti, opremljena z anonimnim

STERIJINO POZORJE ZAKLJUČENO

Kako so razdelili letošnje nagrade

Od slovenskih gledališč se je prireditve udeležilo letos le celjsko gledališče, ki je odneslo dve priznanji

NOVI SAD, 27. — Tudi letošnja, 17. prireditev «Sterijino pozorje» je končana. Žirija, ki so jo sestavljali beograjski dramski umetnik Ljuba Tadić, zagrebški režiser in umetniški vodja Sterijinega pozorja Georgij Paro, zagrebški književnik Antun Šoljan, ljubljanski gledališki strokovnjak Vlado Kralj in beograjski gledališki kritik Slobodan Senić, je ocenila kot najboljšo letošnje predstavo na Sterijinem pozorju delo *Ive Brešana* z naslovom «Predstava Hamleta u selu Mrduša Donja, općina Blatuš», s katerim je nastopil zagrebški Teatar itd.

Delo, o katerem je govor, je do bil največje nagrade: Avtor dela, šibeniški književnik Ivo Brešan je dobil diplomu, zlato značko in deset tisoč novih dinarjev oziroma milijon starih dinarjev denarne nagrade, ker je bil njegov tekst proglašen za najboljšo domače dramsko delo, kar jih je bilo izvedenih letos v Novem Sadu. Kolektiv iz zagrebškega Teatra itd pa je bila podeljena diploma in lik Sterije Popovića, po katerem nosi festival ime. Režiser Božidar Vilić je dobil diplomu, zlato značko ter 700.000 dinarjev za najboljšo režijo, dramski umetnik Spiro Guberina pa je dobil diplomu, zlato značko ter pol milijona dinarjev nagrade za vlogo Mačka v «Predstavi Hamleta...».

Diplomu, zlato značko ter pol milijona dinarjev denarne nagrade so dobili za svoje vloge Neda Spasojević, članica beograjskega Narodnega pozorišta za vlogo Olge v drami Jovana Hristića «Terasa», članica beograjskega gledališča «Atelje 212», Djordje Jelisić in Vlastimir Stojiljković za svoji vlogi v predstavah odrskega dela Borisa Pekića z naslovom «Na ludom belom kamenju», in član slovenskega ljudskega gledališča iz Celja Božo Sprajc za svojo vlogo Duka v drami «Norci» Dušana Jovanovića.

Žirija je nadalje sklenila, da se nagrada za dramatičnost in adaptacijo ne podeli, medtem ko je bila posebna Sterijeva nagrada, ki obstaja iz diplome in Sterijevega lika, podeljena izvajalcem enodejanske «Dimitrija Tadića» «Proizvka za večnost», ki jo je izvedlo gledališče «Joakim Vujić» iz Kragujevca. Nagrado Sterijevega rojstnega mesta (Vrška) v znesku 600.000 dinarjev za najboljšo sodobno komedijo je bila podeljena beograjskemu književniku Branislavu Pekiću za njegovo odsko delo «General ili srodstvo po oružju», ki ga je uprizorilo beograjsko gledališče «Atelje 212». Diplom, zlato značko ter 400.000 dinarjev denarne nagrade za najboljšo scenografijo je žirija dodelila članu sarajevskega Narodnega pozorišta Strahinji Petroviću za njegovo inscenacijo «Kuća oplakane», medtem ko je komisija sklenila, da nagrade za odsko kostume letos sploh ne bodo dali.

Ko smo tako navedli nagrade, ki jih je žirija podelila avtorjem, režiserjem, umetnikom in scenografom, bomo navedli tudi nekaj drugih reki bi stranski nagrad, ki so bile razdeljene na letošnjem Sterijinem pozorju. Žirija «Večernjih listov» je soglasno dodelila letošnje nagrade svojega lista umetniškemu vodji te tradicionalne jugoslovanske gledališke prireditve Georgiju Paru za koncepcijo in za uredničenje programa letošnjih odskih prireditev v Novem Sadu.

Nagrade okroglice mize kritike za najboljšo predstavu v celoti so podelili kot sledi:

A. P. OGAREV:

«PRI KOBARIDU 1917 SEM BIL VODNIK JAZ»

Tako se glasi naslov naše nove nadaljevanke, ki jo bomo začeli objavljati v naši prvomajski številki, ki bo izšla v povečanem obsegu. Gre za doslej naj javnosti neznan podrobnosti o vlogi nekaterih domačinov pri znamenitem prodoru pri Kobaridu leta 1917 med enajsto — zadnjo — soško bitko.

Do ponedeljka, 1. maja, zvečer bo v prostorih openskega PD «Tabora» razstava del openskih umetnikov - amaterjev

SVETOVNI KONGRES KIRURGOV

RIM, 27. — Čez mesec dni in sicer od 28. do 31. maja bo v Rimu 18. svetovni kongres organizacije International College of Surgeons, Program znanstvenega zasedanja predvideva v glavnem tri področja dela in sicer presajanje organov, posledice prometnih nesreč in kirurški posegi v zdravilju okvar na ožilju. To snov bodo obravnavali v 24 sekcijah, kajti toliko je specialnosti, ki obsegajo do snov. V vsaki sekciji bo sodeloval po en italijanski ali tuj strokovnjak, ki je znan po svoji strokovnosti na posameznem področju.

Ta kongres bo prav gotovo eden najpomembnejših dosedanjih svetovnih kongresov, kajti na njem bo sodelovalo nad tisoč kirurgov iz petdesetih dežel. Med drugimi bodo na tem znanstvenem zasedanju sodelovali Američani De Bakery, Lillehei, Lower, Starzl in drugi, od Rusov bodo navzoči Negovski, Ivanov, Krasnov, od Francozov bodo navzoči znani strokovnjaki J. Hamburger, G. Mathé in R. Kuss. Navzoči bodo še znani Belgijci, Švedi, Japonci in cela vrsta italijanskih strokovnjakov. Častni predsednik kongresa bo prof. Pietro Valdini, vendar bo glavni vodja kongresa prof. Paride Stefanini, ki je tudi predsednik organizacije.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Antoni v «LoSquero» Jacobi v «Il Tribbio»

Razstava akrilnih temper, ki jih Guido Antoni prikazuje v miljski galeriji «Lo Squero», daje temu sicer upoštevane razstavnišči zaradi neobičajne odličnosti strokovne izvedbe in napredne zasnove slik, kot zaradi imena slikarja, ki je letos razstavljal že v Moskvi v muzeju Puškina in pred tem v Londonu, New Yorku, Parizu, Madridu, Barceloni in po drugih najpomembnejših umetnostnih središčih. Ako je pred leti v podobah simboličnih prikazovanj vesoljskih potoletov na Luno uspel najti nove likovne prostorske predstave kozmičnih širin, se na tej razstavi vrača na trdnjše zemeljska tla, zajemajoč v svoja platna bolj vseobsežno občuteno vsebino plesa.

V novih slikah čudovite razgibanosti plapolajočih oblik in različenosti barv povsem izginja nekdanja oglata znakovnost iz okolja tehnike in znanosti. Prav redko so «zoknevanja» kompozicij s pomočjo kroga ali pravokotnika. Izstopa pa v njih sedaj zelo vidna vzornost raznih tkovin, ki se kljub njihovi navidezni abstraktnosti združuje v slikovite zapredke kot v plesu vihrajočih ženskih oblik in tenci. So pa te nove stvaritve, kjer se dramatična emotivna vrednost posrečeno združuje s premišljeno čeravno ne tradicionalno dojetu skladnostjo abstraktnih oblik, nastale iz Antonijevega vračanja v stvarno jevrejnost predmetnost slikarja, kot se ta ponovno uveljavlja v vsem umetniškem svetu. O tem priča mapa sitotiskov v izdaji «Arte nuova oggi» z liki plesav. Le te so pa v temperah naknadno izginile. A ostale so tam njih prozorna v vrtnih plesa plapolajoča oblaci in kin, ki jih Antoni zglošč v nekakšne breztežne prikazni, polne pesniške izraznosti, kjer se dinamika in barvno ritmično spajata v simbol Terpsikorine umetnosti.

Folco Jacobi ne prireja prepogosto razstav. Ko pa se to zgodi, je njegova razstava vedno novo prijetno presenečenje za ljubitelje strokovno natančnega dojemanja slikarstva olnatih podob nenavadne vsebine. To pot na njegovi razstavi v galeriji Tribbio pa ne zasledimo podob narave in ljudi. Trije zanimivi ženski portreti se skoro sramežljivo skrivajo v pogoltni steni, vse ostale stene pa prekrivajo velike slike z na prvi pogled fantastično oblikovnostjo.

So pa to je upodobitve izsekov industrializiranih predelov okolice in mesta, ki jim naše gledanje z nevzdržanim zornega kota daje metafizičen naved, pod katerim pa se skriva globlji slikarjev namen.

Slikarjev namen je, očitno, opozoriti na raznaravljene svetla, na razkroj prirodnega okolja zaradi tehničnega razvoja, ki ustvarja take pokrajine kot v sliki z dolgo vrsto prečnih železniških voz, ki se vzpenjajo na nasipu nad zalostno pokrajino v pesek razdrobljenega kamena. Potemtakem služi Jacobi svojemu likovno ustvarjanju sedaj predvsem zato, da odkriva ne vsem dostopni in dez današnjega sveta, kot nam ga posreduje njegova umetniška preobčutljivost.

Milko Bambić

Res draga umetnina

NEW YORK, 27. — Ustanova Norton Simon je kupila tisočletje španskega slikarja Francisca De Zurbarana za veličastno vsoto treh milijonov dolarjev to se pravi za skoraj eno milijardo 800 milijonov lir. Kakor pravijo strokovnjaki, sta bili doslej odkupljeni za še niti eno dve sliki in sicer nekdo Leonardoovo platno, za katero je washingtonska «National Gallery» dala pet ali šest milijonov dolarjev. Metropolitanski muzej pa je za neki Velasquezov portret plačal pet milijonov in pol dolarjev. Glasnik ustanove Norton Simon, ki je potrdil nakup dela španskega slikarja, je izjavil, da bodo za leto dni sliko posodili Metropolitanski muzeju, kjer jo bodo v prihodnjih dneh dali občinstvu na ogled.

Thazioje španskega slikarja, ki je živel od 1598 do 1664, izhaja iz leta 1633 in prikazuje nekaj citron na sivem pladnju, nekaj oranž v vrbovi košari, skodelico iz porcelana ter majhno vrtno rožnate barve. Glasnik ustanove je izjavil, da so sliko kupili v Švici od nekoga zasebnika. Slika je nekdo pripadala družini Alessandra Boninija — Bonaccorsija, znanega kolekcionista in trgovca z umetninami, ki je živel v Firencah.

Ustanova Norton Simon, ki jo je ustanovil neki industrialec in mecen iz Kalifornije, odkupi le najboljše umetniška dela in jih od časa do časa posoja posameznim galerijam.

Tudi ženske duhovniki?

WASHINGTON, 27. — Ameriška škofvska konferenca je — kakor poroča agencija «Relazioni religiose» — sklenila, začeti z uradnim proučevanjem možnosti, da bi tudi ženske postale duhovniki, kot to zahtevajo laične grupe. Podpredsednik ameriške škofvske konference msgr. Leo Byrne, škof v Minneapolisu pa je poudaril, da bi tudi v primeru, če bi na to novost pristali ameriški škofje na svoji konferenci, vendarle bil potreben tudi papežev pristavek. Komisija teologov, ki so jo izbrali, je pred nedavnim sporočila, da v svetem pismu in v teologiji nasploh ni nobene ovire, ki bi preprečevala, da bi ženska postala duhovnik.

Red svete trojice in revija «Playboy»

JACKSON, 27. — Red svete trojice v ZDA je v teozavah, kaj se vrste tega reda krejijo. Da bi pritegnili nove ljudi v to cerkveno organizacijo, so objavili oglas v znani reviji za moške — «Playboy». Kakor je znano, je ta revija polna fotografij golih žensk, hkrati pa tudi zelo razširjena. Od tod ideja za objavo oglasa, ki je vabil kandidata za vstop v ta cerkveni red.

Kakor poroča rimska agencija «Relazioni religiose», je imela poročila vsestranski uspeh. Mnogo ljudi je pisalo podstupu Reda svete trojice, da bi dobili podrobnejše informacije. Akcija pa je imela tudi drugačen odmev. Škofjski list iz Jacksona je v zvezi s tem začel anketo med bralci. Ta anketa dokazuje, da sta dve tretjini anketirancev smatrali kot zelo pozitivno pobudo, ki so jo dali tisti, ki so objavili oglas v reviji za moške. Tehnik «Mississippi Today» je objavil več odgovorov in pisem, ki so jih pisali bralci. Neka ženska je med drugim zapisala: «Moja sinova so potegnili v vojsko. Rezultat tega je, da sta oba med marinari in ne v semenišču. Zbiranje novih rednikov je treba začeti tam, kjer se opažajo možnosti, kjer se opažajo premiki. Nekaj ženskani par iz kraja Yazoo City je v tej anketi odgovoril med drugim takole: «Cerkev je približila grešnikov na pa socialni klub za svetnike. Dokler bo več grešnikov kot svetnikov, zakaj bi novih poklicev ne iskali tam, kjer so grešniki?»

Neka ženska iz kraja Pascagoula pa je drugačen mnenja in je v svojem odgovoru na anketo med drugim zapisala: «Kotoliška cerkev bo še živel, prav gotovo pa ne na račun cerkvenega reda, kakršen je Red svete trojice, pa pa na račun drugih boljših redov».

Ni lahko biti nuna

RIO DE JANEIRO, 27. — Bil ni nuna. To je dokazala tudi 21-letna Julia Delgado, ki je v drugo zapustila samostan. Prvič je zapustila samostan in se odpravila redno pred nekaj leti. Castita sestra Julia je bila med tem trgovska pomočnica v nekem velikem modnem obratu. Nato je postala fotomanekenka. Kaže, da je poklic ni bil preveč povolji in sploh je bila razočarana nad življenjem. Zato se je vrnila v samostan in ponovno oblekla uniformo nune. Nakučije pa je nanesla, da je kmalu zatem zbolela preden za samostana in Julii so poverili nalogo, da skrbi za bolno pretnico. In tedaj je mlada nuna prihajala pogosto v stik z mladim samostanskim zdravnikom Josefom Martinezm.

Kakor poroča agencija «Relazioni religiose», se je med njimi razvela vroča ljubezen in mlada Julia Delgado je ponovno zapustila samostan in se poročila z mladim zdravnikom. Pri tem je izjavila, da hoče imeti najmanj tri otroke, kajti njej da upajojo dostoliše družine z mnogo otroci. Tudi odslej se bo ukvarjala s tem, da bo pozirala kot fotomanekenka. Toda z razliko, da je prej to počela za denar, odslej pa bo to le njen konjček.

V LAS VEGASU TO SICER NI NOVOST...

Grozilno pismo hotelirjem ki policiji FBI ne da spati

Datum - 1. maj - je napaka med napakami ali termin?

LAS VEGAS, 27. — Res je sicer, da smo zadnja leta priča vedno pogostejšim vlomom, ropom, preusmeritvam letal in v strahotnem izsiljevanju in še marsičemu podobnemu, skratka kriminalu, toda Las Vegas ne doživlja sedanjih težkih ur prvic. Kljub temu je ameriška zvezna policija FBI sedaj v velikih težavah, kajti njej je poverjena težka naloga, da razčisti zadevo izsiljevanja brez hrupa, saj bi se v nasprotnem primeru moglo zgoditi, da bi hoteli tega izrazitega turističnega kraja kar čez noč ostali prazni, poleg tega bi prehale delovati tudi velike igralnice, skratka Las Vegas bi postal pušča medsest z ustreznimi finančnimi posledicami.

Razlog temu? Neki neznanec, ki ni sposoben napisati niti kratkega pisma na pisalni stroji, je razposlal ciklostilirano sporočilo 21 lastnikom hotelov in v njem zahteval dva milijona dolarjev, torej okoli eno milijardo 300 milijonov lir, kajti sicer bodo vsi hoteli «zleteli v zrak».

Agenti zvezne policije proučujejo vse možnosti in preučevajo vse elemente, kar jih imajo na voljo, da bi že v samem začetku zatrli izsiljevanje. Pri tem si skušajo pomagati tudi z raznimi dosedanjimi podobnimi primeri, saj smo že povedali, da izsiljevanje v Las Vegasu ni nikakršna novost.

O sedanjem izsiljevanju oziroma o ciklostiliranih pismu je policija bolj molčeča, vendar se je tako iz policijskih krogov kot tudi iz prav tako molčljivih krogov tukajšnjih hotelirjev zvedelo, da je grozilno pismo, ki ga je neznanec razposlal, polno napak in sicer tiskarskih napak, kar dokazuje, da izsiljevalec ne zna pisati na stroji, in tudi slovničnih napak, kar dokazuje da mož ni izobražen. Pri vsem tem je zanimivo še to, da nosi pismo datum — 1. maja. Iz tega se ne more sklepati, ali gre morda za eno številnih napak, ki jih je «neuki» izsiljevalec zgrešil, ali pa gre morda za ultimativni rok, ki naj bi torej zapadel 1. maja. Iz ostalega tečaja grozilnega pisma se namreč ni videlo, do kdaj je izsiljevalec dal lastnikom hotelov rok za dva milijona dolarjev.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Osebnostne probleme bo treba soditi resneje. Neka zamisel se ne bo odvijala po vaših zamislih.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Predrago plačani uspeh vas bo razveselil. Bolj se bo treba zanimati za težave drugih pokazati večji altruizem.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Ne pričakujte uspehi vam ne smejo zmešati glave. Medsebojno spoštovanje bo utrdilo dosedanje sentimentalne odnose.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Verjeten uspeh večje akcije, če ste pripravljani na žrtve. Vaša ljubezen vam ne sme odvzeti osebnega ponosa.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne sprejemajte novih nalog brez poveljnih protisluha. Pozabiti bo treba stare krivice. Velikodušnost vam bo pomagala do uspeha v ljubezni.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Realizacija nekega dela bo uveljavila vaše tehnične sposobnosti. Trna bo

vzrok sporov s prijatelji. TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) S potpežljivostjo boste več dosegli kot z naglico. Upoštevajte nasvete družinskih članov.

SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Če ne boste menjali stališča, boste zašli v težave. Ljubljena oseba bo potrebovala moralne podpore.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Previdnost bo odstranila nevarnost finančnega poluma. Osebnostni zadovoljstvo. Idejni sporazum z drago osebo.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Resnost in previdnost vas bosta vodili do uspeha. Družinske skrbi vas bodo motile. S prijatelji na potovanju.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Oklevalje utegne samo povečati težave. Srčne težnje bodo prevladale nad zahtevami interesov.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Reševanje delikatnega problema bo zahtevalo precej diplomacije. Razširili boste krog prijateljev.

Alarmne sirene so zatulile konec napada. Njih zvok, ki je vznemirjal Wolfa bolj od najlepše glasbe, je švignil od sonca in utonil v globlino morja. Na pragu sta si še enkrat segla v roke, in major je izginil v ozkih, po ribah smrdečih ulicah.

Romana je stekla v kletne prostore in potrkala na vhod v posebno skrivališče. Odprl ji je preplašeni angleški obveščevalec, radiotelegrafist.

Medtem ko se je Wolf zabaval z njo, ga je o nevarnem obisku obvestila služkinja.

«Ali je že odšel?» je vprašal.

«Odšel,» ga je pomirila.

Zdaj se je angleški oficir ojunačil:

«Najraje bi ga ubil.»

Romana se je blaženo smehljala:

«Ne bodite no tako krvočolni, dragi!» Pobožala ga je po mladeniških licih, da bi pomirila njegovo bojažljivost in strah. «To je vendar moj najboljši obveščevalec. Če ne bi imela njega, kdove kaj bi vam sploh lahko poročala! Zdaj boste zaprli to svojo škaflo in utihnili za nekaj dni, dokler je ne preselimo na varnejši kraj. Prišel me je opozoriti, da jo prav to okoli isče gestapo. Vidite, vi pa bi ga najraje ubili in pokopali naju obala»

«Oprostite, madame, človek se lahko tudi zmoti!» Vstopila sta v njegovo skrivališče. Sedla sta, ona pa mu je povedala, kaj vse ji je prišel major poročati.

«Obveščevalni genij ste, madame,» jo je Anglež objel okoli pasu in jo skušal poljubiti.

Narahlo ga je odrinila.

«Zdaj ne, dragi moj! Preveč sem prestrašena! Raje pomislite, kam z vestmi! Od tod ne bova več oddajala! Preveč mi je za vašo glavo,» ga je nežno pogladila po laseh in poljubila na lice.

«Kakor želite, madame! Mi vam mnogo mnogo dolgujemo! Podredil se bom vaši odločitvi!»

Oba sta se nasmehnila drug drugemu, in ta nasmeh je bil srečen. Wolf jo je objel in podrlj v rokah.

«Tako je prav! Pametni ljudje sodelujejo med seboj. Nori pa se uničujejo!»

Poljubil jo je. Njene roke je začutil na svojem vratu, tokrat s strastjo, kot je bil vajen. Vse mu je prikladila v spomin. Telo ji je zdrhtelo, kot bi strah izpuhtel iz nje. Morda se je spomnila mnogih noči, ko sta bila nenasitna in ji je dolgo ure govoril samo o njej in njeni lepoti. Njen objem je prekinil zvok protiletalskih siren.

«Zdaj moram oditi, draga!»

«Ne, zdaj ne! Lahko se kaj zgodil!»

Stopila sta k oknu. Ni se še pogleli zavijajoči tuborni glas, ki je bobnel med hišami, ko so se z jasnine neba nad morjem zalesketala letala. Napadala so ladje in pristaniške naprave. Zabobnelo je protiletalsko topništvo. Nekaj eksplozij je bilo tako močnih, da so zadržala stekla.

«Beživa v klet!» je dejala preplašeno.

«Nikamor!» je odsekal Wolf. «Jaz se ne bojim ne krogel ne bomb! Če mi je namenjeno, naj kar pade, naravnost name!» Obdujujoče ga je pogledala. V njegovih očeh je odseval kovinski lesk nepremaganega tigra v džungli. Dvignil jo je in jo vrzel na posteljo. Zdaj si jo je privoščil na svoj način.

Med podiranjem zgradb, tulečimi zvoki letalskih motorjev in eksplozijami, od katerih so pokala stekla, je Romana vzdihovala v vesoljni sreči. Prvic se mu je povsem prepustila, da se je blaženo pozabljeno razlilo v njej kot goreč, nove svetove porajajoč ogenj...

Obležala sta, kot bi bila zadeta od drobcev bomb.

«Helmut, kaj če bom dobila otroka? Danes je najnevarnejši dan.»

«Nič boljšega kot to. Če bo le malo podobno nama, ga bo lahko svet vesel. Saj bo sad pametnega sodelovanja,» se je zasmejal.

«Ne šalim se! Če kaj bo, ne bom prepročala...»

«Lepo. Mnogo bolje, da se rodi otrok, ko da bi izgubila glavo...»

TONE SVETINÁ UKANA

373. TRETJA KNJIGA

Kot vedno je iz vsega, kar mu je povedala in kar je zamočala, sestavil sisko, približujočo se dejanskemu stanju. Potem jo je zasul z množico vsakovrstnih vesti o nemških namerah. Najbolj jo je osrečil s tem, ko jo je prosil, da če je slučajno radijski oddajnik pri njej, naj umolneke in naj se premesti drugam.

«Helmut, tega vam ne bom nikoli pozabila,» je dejala ganjena in ga peljala v svojo sobo. Vrgla se mu je okoli vratu. Čvrsto jo je objel in se nasrkal njenega pariškega vonja.

«Mnogo sem tvegal, draga moja. Bodi previdna, da ne bova oba izgubila glave. Naši ustrelijo vse po vrsti, kdor klone! Bolje, da padeva v tvojo posteljo kot pod nemškimi krogliami...»

To pot ni imela nobenih posebnih zahtev. Predala se mu je vajeno, kot dobro plačana čipa. Tudi on je opravil svoje brez čustva in brez strasti, tako kot opravi že dolgo poročen mož pri ženi. Skoraj zamislila se mu je, ko je videl, kako je strah ohromil njeno telo in kako se še vedno boji Nemcev, čeprav jim je že odklenkalo.

Preden se je uredila pred ogledalom, je bil že pripravljen na odhod.

«Grem, da ne bo sumljivo. Čaka me general.»

«Helmut, še enkrat hvala! Če boš kaj potreboval, ti bom napravila vse, kar boš želel!»

«Tako kot bi jaz tebe, če bi se vojna sreča obrnila in bi mi zmagali!»

PO 11-DNEVNEM POTOVANJU OD ZEMLJE DO LUNE IN NAZAJ

VESOLJSKA LADJA «APOLLO 16» JE SINOČI SREČNO PRISTALA NA MORSKI GLADINI TIHEGA OCEANA 2.250 KM OD HAVAJEV

Pristajanje je potekalo ugodno, čeprav je bil udarec ob morsko gladino precej močan ter je povzročil delno obrnitev vesoljske ladje - Pomemben prispevek človeški znanosti - Odprava «apolla 16» je potekala v zelo neugodnih tehničnih razmerah

NEW YORK, 27. — Točno ob 20.45 z enominutno zamudo je vesoljska kabina «Casper» pristala po enajstih dneh in malo manj kot dveh urah potovanja od Zemlje do Lune in nazaj, v Tihem oceanu, kakih 2.250 km od Havajskih otokov. Do pristanka je prišlo v kraju, ki ga je NASA točno določila že vnaprej.

S tradicionalnim spustom v morje se je zaključila še peta povsem uspešna ameriška odprava na Luno. To pomeni, da sta bila kozmonavta Young in Duke že deseta Američana, ki sta stopila na Lunino površino.

Kot je znano pa je bilo vseh pobud potovanja na Luno s človeškimi posadkami že šest. Ponesrečeno se je poskus «apolla 13», ker je prišlo do okvare v servisnem

modulu ter se je posadka rešila s pomočjo motorjev «elmas», ki jo je pripeljal srečno na Zemljo. Tedaj se dva kozmonavta nista mogla spustiti na Luno.

Povratek treh ameriških kozmonavtov na Zemljo je potekal popolnoma normalno. V prejšnjih urah so imeli kozmonavti sicer nekaj sitnosti z neko lučjo na armaturni plošči, ki se je iz neznanega razlogov prižigala in potem ugašala. Poveljnik Young je skušal ugotoviti vzrok alarmnega pojava, toda brez uspeha. Tudi središče v Houstonu je skušalo ugotoviti vzrok okvare, toda prav tako brez uspeha. Nazadnje se je Young naveličal, breni armaturno ploščo in kmalu nato je z zadovoljstvom javil v Houston, da je luč prenehala mežikati. V Houstonu se strokovnjakom ni posrečilo ugotoviti, kakšen je bil pravi vzrok okvare.

Prihod na Zemljo je potekal, kot smo že dejali, popolnoma normalno. Ob 20.17 se je «Casper» znebil servisnega modula ter je nato točno 14 minut pred pristankom na morskem gladino prišel v stik z zunanjo zemeljsko atmosfero. Hitrost vesoljske ladje je tedaj znašala 39.500 km na uro. Kot je že znano, mora vesoljska kabina pristajati na Zemljo skozi nekakšno okence z določenim naklonom z zemeljsko površino na kraju pristajanja. Ta naklon ne sme biti premanjšen in niti prevelik. Če je manjši, se utegne zgoditi, da jo zgornje zračne plasti odbijejo in v tem primeru bi se izgubila v vesolju. Če pa bi bil naklon večji, bi bilo

trčenje z zračnimi plastmi mnogo večje, kar bi pravzaprav povzročilo previsoko temperaturo obrambnega štita in ladja bi lahko zgorela.

Pol ure po pristanku so kozmonavte Younga, Dukeja in Mattinglyja prepeljali s helikopterjem na letalonosilko «Ticonderoga», kjer jih je posadka slovesno pozdravila po že ustaljenem obredu. Young je izjavil, da se vsi trije kozmonavti dobro počutijo, toda kljub temu jih bodo zdravniški skrbno pregledali. V soboto popoldne bo ladja pripeljala v Honolulu, od koder bodo vesoljci odpotovali z letalom v Houston, kjer bodo položili obračun odprave. Tudi to pot ne bodo šli v karanteno ter se bodo lahko takoj sestali s svojci. Najbolj nestrepen je Mattingly, čigar žena je na tem, da bo vsak čas povila otroka.

polnoma v redu, toda pravila ustanove NASA določajo, da morata delovati brezhibno tako glavni aparat, kakor tudi pomožni.

Pred sodiščem pakistanski vojni zločinci

WASHINGTON, 27. — ZDA imajo od danes urvega admirala ženskega spola na svetu. Gre za 52-letno Bertha Duerk, ki je poveljica ameriških ženskih pomožnih čet.

Prejeto je bilo sporočilo, da je pred sodiščem pakistanski vojni zločinci. Predstavniki pakistanske vojske so bili obtoženi, da so v letu 1971 v Indiji storili več kot 100 zločinov, vključno s pomorom in izsilinami. Med obtožbami so tudi bili omenjeni zločini, ki so jih storili pakistanski vojniki v Indiji, vključno s pomorom in izsilinami.

WASHINGTON, 27. — ZDA imajo od danes urvega admirala ženskega spola na svetu. Gre za 52-letno Bertha Duerk, ki je poveljica ameriških ženskih pomožnih čet.

WASHINGTON, 27. — ZDA imajo od danes urvega admirala ženskega spola na svetu. Gre za 52-letno Bertha Duerk, ki je poveljica ameriških ženskih pomožnih čet.

Turinska policija aretirala brivca Micheleja Castiella

Obtožen je, da je organiziral oborožene tolpe za napad proti državi - Dr. Viola izdal nov zaporni nalog proti odvetniku Lazagni

TURIN, 27. — Michele Castiello, turinski brivec proti kateremu je namestnik milanskega državnega pravdnika dr. Viola pred dnevi izdal zaporni nalog, se je danes prijavil političnemu oddelku turinske kvesture. Agenci so brivca takoj prepeljali v Milan in sedaj sedi za zapah v kaznišnici San Vittore na razpolago sodnim oblastem. Castiello je izjavil, da se je odločil za ta korak po pogovoru s svojim odvetnikom.

Turinskega brivca so obtožili, da je organiziral oborožene tolpe za napad proti državi. Milanski sodniki so proti njemu izdali zaporni nalog po aretaciji rimskega uradnika Alfonsa Soccia, s katerim si je Castiello dopisoval. Kaže da so agenti med preiskavo na brivcu domov odkrili vrsto pomembnih dokumentov. Gre predvsem za mape, na katerih naj bi brivec znanomaval elektrčne centrale, pro-

ti katerim je baje pripravljala atentate in za spisek pomembnih turinskih osebnosti, katere naj bi Soci in Castiello nameravala ugrabiti.

Dr. Viola je častnikarjem izjavil, da je aretacija turinskega brivca zelo pomembna, ker bo brez dvoma pomagala pri spoznavanju resnice o zagonetni smrti milanskega zločinca Feltrinellija. Sodnik je tudi povedal, da je izdal danes jutraj nov zaporni nalog proti genovskemu odvetniku Lazagni, katerega je obtožil tudi sodelovanja v atentatih na nosilca tebra daljnovidov v Segrateju in San Vittu di Gaeggio. Genovski odvetnik je bil že osumljen sodelovanja pri teh atentatih, poleg tega pa je bil obtožen, da je zahteval potrdilo o stalnem bivališču za nakup furgona volksvagen in avtomobila fiat 124, ki so ju baje uporabljali atentatorji.

Dr. Viola je izdal nov zaporni nalog proti genovskemu odvetniku «pravočasno» Danes jutraj je namreč preiskovalni sodnik Ciro De Vincenzi sprejel zahtevo Lazagninih branilcev, ki so prosili za osvoboditev zaradi nezadostnih dokazov. Odvetnik Lazagna pa ne bo zapustil zaporu San Vittore zaradi novega zapornega naloga.

Nikom. Kaj je torej odkril tako pomembnega dr. Colato v zvezi s afero Feltrinelli?

Zelo čudno je ravnanje enega izmed glavnih obtožencev Giuseppe Saba. Ta je nekaj dni po zločinu kovi smrti izginil brez sledu, ko pa ga je policija ujela, je imel pri sebi toliko obtožnega gradiva, da je to dejstvo vzbudilo v častnikarjih sum. Vprašanje je tu, di, zakaj je dr. Viola prepovedal stanovanecem poslopja, kjer sta se skrivala Saba in Viel pogovor s častnikarji.

Nazadnje pa še primer odvetnika Lazagnine. Nepojmljivo je, da bi bivši partizanski poveljnik, ki se je izkazal v številnih akcijah, zagrešil tako grobe napake. Po telefonu naj bi namreč naročil svojemu milanskemu kolegu Leonu potrdilo o stalnem bivališču za nakup dveh vozil za atentatorje. Lazagna je do sedaj odsedel ves mesec v zaporu, dr. Viola pa ga je nato zaslusil le v eni manj pomembni obtožbah in se nikoli ni dotaknil bistvene obtožbe atentata proti nosilec daljnovidov.

Praktično zatrta epidemija črnih koz v Jugoslaviji

BEOGRAD, 27. — Štab za zdravstveno zaščito prebivalstva pred črnimi kozami je sporočil, da ni treba več omejevali premikanja prebivalstva, ker že 16 dni niso v državi več zabeležili novih primerov okuženja, poleg tega pa je bilo vse prebivalstvo cepljeno. Zdravstvene oblasti še vedno dosledno izvajajo vse potrebne ukrepe proti epidemiji. Na mejnih prehodih organi javne varnosti ne zahtevajo več od potnikov potrdila o cepljenju, ta ukrep pa ne velja za prebivalce tistih dežel, od katerih so zahtevali potrdilo že pred izbruhom epidemije.

PRED KAZENSKIM SODIŠČEM V MILANU

Začel se je proces proti skupinam SAM

Obtoženi so bombnih atentatov in udeležbe polvojaškega urjenja v Barniju

MILAN, 27. — Danes se je začel v Milanu proces proti zloglasnim skupinam SAM (Squadre d'azione Mussolini), ki so decembra lani pripravile več bombnih atentatov proti partizanskim spomenikom in lombardijski prestolnici in proti sedežu komunističnega dnevnika «L'Unità». Obtoženci so Angelo Aniasi, ki se bode dem drugih mladeničev, ki se bodo morali zagovarjati zaradi bombnih atentatov in nedovoljene posesti orožja.

Če bodo hoteli sodniki med procesom tudi odkriti osebe, ki pripravljajo načrte za te atentate in ki jih finančno podpirajo, bo njihovo delo zelo težko, ker med preiskovalnim postopkom niso zbrali veliko dokazanega gradiva. Obtoženci pa so le navadni pretepači, ki niso verjetno nikoli imeli stikov s poveljniki. Čeprav so ti precej znani, je pa zelo težko zbrati proti njim dokaze.

Ključna osebnost tega procesa je vsekakor Angelo Aniasi. Čeprav je še zelo mlad, je imel že veliko opravka s policijo zaradi napadov na predstavnik levčarskih strank, bombnih atentatov in podobnih fašističnih podvigov. Votileži MSI so ga 4. januarja izključili iz stranke, kot se v zadnjih časih redno dogaja z najbolj ekspanzivni pretepači.

Najhuja obtožba proti tem pretepacem je, da so se udeležili polvojaške vezbanja v Barniju, planoti nad Comskim jezerom, kjer so se skvadristi urili v rabi vseh vrst orožja.

V začetku zasedanja so odvetniki

fašističnih pretepacem zahtevali od sodišča, naj osvobodi obtožence, sodniki pa so zavrnili te zahteve. Takoj nato se je začelo zasliševanje Angela Aniasija, ki je v glavnem potrdil, kar je že povedal med preiskovalnim postopkom. Predvsem je govoril o napadu na milansko katoliško univerzo in o atentatu proti sedežu MSI, ki so ga nameravali organizirati misovski voditelji, da bi nato zvrnili krivdo na levčarske organizacije. Angeli je dejal, da je o tem atentatu govoril z Radicejem in Croceti, vendar se je v zadnjem trenutku premislil, ker je sumil, da so ga hoteli misovski voditelji s tem atentatom spraviti v zapor.

Fašistični pretepač je poudaril, da je načrt za atentate pripravil izredni komisar misovske milanske federacije poslanec Servello in je dodal, da je bil večkrat v Liguriji z Gianciarom Espostumom, da bi nakupili eksploziv, ki so ga rabili za razne atentate.

Eden izmed odvetnikov ostalih obtožencev je nato zahteval, naj prebere izjavo, ki jo je Angeli podpisal 14. marca v zaporu in v kateri je trdil, da se ni srečal z Radicejem in Croceti, da bi govoril o atentatu proti sedežu MSI v Milanu. V tej zvezi je Angeli dejal, da je podpisal to izjavo, ker se je bal represalij. Izjavil je tudi, da je izjava lažniva in da je resnica to, kar je povedal pred sodiščem. Pred časom so sodniki prestemili Angeli iz milanskega zaporu v neko drugo kaznišnico, ker so se bali, da bi ga ostali obtoženci napadli.

Dve leti in en mesec zapora za komika Walterja Chiarija

Francesco Califano obsojen na dve leti in devet mesecev zapora Stroge kazni za ostale obtožence - Izjave Walterja Chiarija

RIM, 27. — Rimsko sodišče je danes obsodilo na dve leti in en mesec zaporne kazni znanega komika Walterja Chiarija, glasbenika Francesca Califano, avtorja nekaterih zelo znanih peskov, pa na dve leti in devet mesecev zapora. Največji kazni so sodniki prisodili domnevemu vodji tolpe prekupevalcev z mamili Guido Malfignati, ki bo moral obsediti za rešetkami devet let.

Tako se je zaključil proces proti 25 osebam, ki so bile obtožene prekupevanja z mamili. Od vseh obtožencev je sodišče oprostil samo eno osebo in sicer Annamario Fabbrini, ostali so bili vsi obsojeni. Sodišče je Chiarija in Califano pomilostilo za dve leti ječe. Igralec in glasbenik ne bosta tako več sedela za rešetkami, ker je prvi že preživel tri mesece v zaporu, druga pa bodo osvobodili danes zvečer. Ko je Califano slišal obsodbo, se je skoraj onesvestil in tudi Chiari je prebledel. Nekaterim obsojenim pa so pustili živci. Silvana Maturi, ki je tudi žena enega izmed glavnih obtožencev, je hotela napasti svojega odvetnika, češ da je ni brnil dobro. Prisotni karabinjerji so jo le s težavo odpeljali iz dvorane.

Takoj po razsodbi je Walter Chiari izjavil, da on ni največja žrtev tega procesa, ker je prost in lahko dela, drugi pa bodo morali odsediti več let. «Zal mi je za vse ostale, ki bodo še dolgo zaprti, ker sem prepričan, da bi bile obsodbe milje, če bi preiskovalni organi ne vpleli tudi mene», je dejal igralec. «Ne spoznam se na pravo, vendar

ne razumem zakaj so bile osebe, ki so bile vpletene v neko podobno afero, obsodjene na največ dve leti zaporne kazni, čeprav so jim zaplenili kilogram kokaína. Z ostalimi obtoženci nisem imel nikoli opravka in sem jih spoznal šele v zaporu. Žal mi je, da sem bil zanje obtežen okoliščina na tem procesu. Prepričan sem, da bi sodniki ne bili tako strogi, če ne bi bil tudi jaz vpleten. Prepričan sem tudi, da Malfignati in ostali niso krivi. Finančni stražniki so aretirali prave razpečevalce, tri čilske državljane, ki so jih pozneje izgnali iz Italije. Ne razumem, zakaj so bile oblasti z njimi tako mile», je dejal Walter Chiari. Dodal je tudi, da so oblasti med preiskovalnim postopkom zagrešile precej velikih napak. Misli je predvsem na glasbenika Lelia Lutazija, ki je bil najprej obtožen in zaprt, po nekaj dneh pa so ga osvobodili, ker ni zakrivil ničesar.

Francesco Califano je zahteval, ko je slišal razsodbo. Njegov odvetnik mu je skušal viliti nekoliko poguma, vendar glasbenik je zapustil sodno dvorano s solzami v očeh. Takoj po zaključku procesa se je vrnil v zdravilišče Italia, kjer so ga sprejeli pred časom, ker je v zaporu zbolel. Danes zvečer ga bodo spremili na karabinjeri postajo, kjer bo moral opraviti nekaj potrebnih formalnosti, nato pa bo ponovno svoboden.

Demonstracije v Atenah

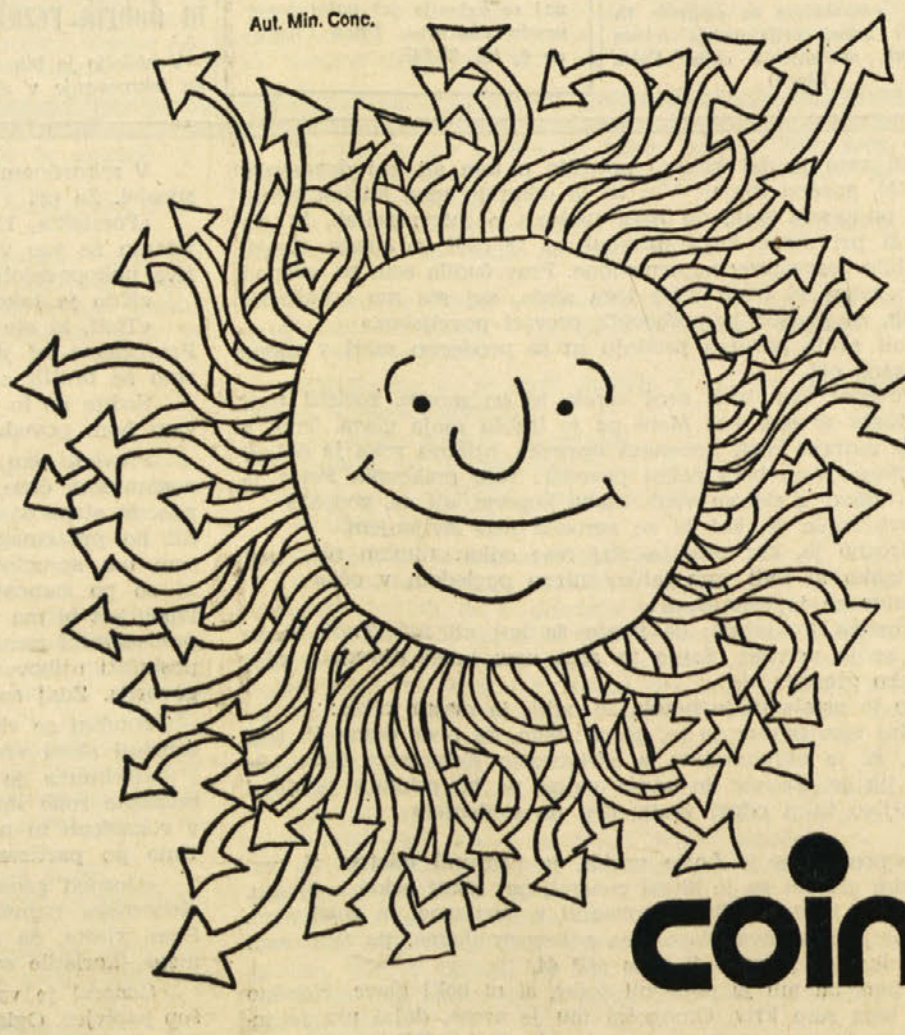
ATENE, 27. — Več kot 300 atenskih univerzitetnih študentov je danes priredilo protestno manifestacijo.

želiš na počitnice v lignano brezplačno za en teden? dovolj je, da greš h coinu in da imaš nekoliko sreče

Vse je zelo enostavno: obiščeš nas, izpolniš kartico, ki jo dobiš pri blagajni... in s tem si opraviš vse. Ne da bi nič potrošil, ne da bi nič kupil (če ti bo to uspelo, ko si boš ogledal čudovite stvari za na morje, ki jih imamo pri nas v prodaji) te v vsaki veleblagovnici Coin, katerih seznam navajamo spodaj, čakajo sedem-dnevne brezplačne počitnice v Lignanu; zate in še za eno osebo, ki si jo boš sam izbral. Počakati moraš le, da bo tvoje ime izžrebano med zmagovalce.

Zrebanje brezplačnih počitnic v Lignanu bo potekalo 30. junija. Izbranci bodo izžrebani med vsemi tistimi, ki so izpolnili primerne kartice in jih tudi oddali do 30. maja pri nadstropnih blagajnah vseh veleblagovnic Coin, ki so na spodnjem seznamu.

Bologna Via Bassi — Carpi Piazza della Repubblica — Mestre Piazza XXVII Ottobre Padova Via Altinate — Parma Via Mazzini — Pordenone Corso Vittorio Emanuele — Schio Piazza Almerigo da Schio — Treviso Corso del Popolo — Trst Korzo Italia — Videm Via del Gelso — Venezia (Benetke) S. G. Grisostomo — Verona Via Cappello — Vicenza Piazza Castello.

coin